

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

str. 31 August 1989, nr. 82
MD- 2012, mun. Chișinău,
tel.: 0 22 23 47 95, fax: 0 22 23 47 97
www.justice.gov.md

16.03.2020 nr. 04/2553
La nr. 04/1-05/933 din 02.03.2020

**Ministerului Agriculturii, Dezvoltării
Regionale și Mediului,
copie: Cancelaria de Stat**

Urmare examinării repetate a proiectului de lege privind asigurarea subvenționată în agricultură (**număr unic 552/MADRM/2019**), reiterăm următoarele.

La art. 13 propunem să se revadă lista riscurilor asigurate pornind de la faptul că, plantațiile multianuale includ nu doar pomi fructiferi. Astfel, se consideră oportună includerea în lista dată inclusiv a *înghețurilor timpurii de toamnă și târzii de primăvară*, care la fel pot distruge total sau parțial plantația.

La art. 32, întru atingerea scopului proiectului de lege, propunem stabilirea valorii maxime a tranșelor sau primei tranșe de asigurare pentru a nu permite defavorizarea agricultorului asigurat în fața asigurătorului. În acest sens, propunem stabilirea unui procent concret din suma totală a primei de asigurare, totodată neîncălcând principiul libertății contractuale.

La Capitolul VI atragem atenția că, capitolul reprezintă un element de structură complex al actului normativ și nu poate fi constituit dintr-un singur articol.

Secretar de stat

Digitally signed by **Radu FOLT**
Date: 2020.03.16 16:58:15 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex. Arseni Ștefan,
m. 3676, 022-201437
stefan.arseni@justice.gov.md

Banca Națională a Moldovei

Nr. 31-002/16/825

"12" martie 2020

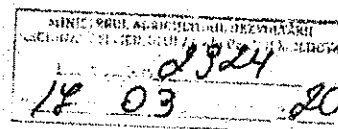
Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova
str. Constantin Tănase 9,
MD-2005, mun. Chișinău

Cu referire la scrisoarea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova nr.04/1-05/933 din 21 februarie 2020, privind examinarea proiectului de lege privind asigurarea subvenționată în agricultură, (număr unic 552/MADRM/2019), Banca Națională a Moldovei, în limita competenței sale, vă comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea proiectului examinat.

Cu respect,

Octavian ARMAȘU
Guvernator

ex. I. Bivol
tel. (+373) 22 822517

Adresa: Bulevardul Grigore Vieru nr. 1, MD-2005, Chișinău, Republica Moldova
Tel: (+373) 22 822 606, Fax: (+373) 22 220 591, email: official@bnm.md, web: www.bnm.md

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

МИНИСТЕРСТВО ФИНАНСОВ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2005, mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7
www.mf.gov.md, tel.(022) 26-25-23, fax 022-26-25-17

30.06.2020 nr. 09/2-09/5113

La numărul unic 552/MADRM/2019

**Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului**

Ministerul Finanțelor, la solicitarea nr. 04/1-05/2785 din 26 iunie 2020, a examinat repetat proiectul Hotărârii Guvernului „*Privind aprobarea proiectului de lege privind asigurarea subvenționată în agricultură*” și, în limita competențelor funcționale, comunică lipsa de obiecții sau propuneri.

SECRETAR DE STAT

Tatiana IVANICICHINA

Digitally signed by Ivanicichina Tatiana
Date: 2020.07.03 16:47:36 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex.: Victoria Railean
Tel. (022)26- 26- 77

MD-2005, mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7
www.mf.gov.md, tel.(022) 26-25-23, fax 022-26-25-17

18.03.2020 nr. 11/3-09/2057
La numărul unic 552/MADRM/2019

**Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului**

Ministerul Finanțelor a examinat proiectul Hotărârii Guvernului „Privind aprobarea proiectului de lege privind asigurarea subvenționată în agricultură” și, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.

Ținând cont de importanța și necesitatea stimulării mecanismului de asigurare a riscurilor în agricultură, având în vedere vulnerabilitatea sectorului la procesele și fenomenele naturale imprevizibile, susținem promovarea proiectului înaintat spre avizare, cu următoarele obiecții și recomandări:

La proiectul legii:

1. La articolul 2, alin. (3) din proiectul legii se prevede expres că „acțiunea prezentei legi se extinde *numai asupra bunurilor agricole și riscurilor asigurate prevăzute în ea*”, în timp ce, în contradictoriu, la articolul 33, alin (3) se specifică faptul că „*fără a se limita la riscurile și bunurile agricole prevăzute de prezenta lege*, Ministerul aprobă lista riscurilor și a bunurilor agricole pentru a căror asigurare se subvenționează primele de asigurare”. Prin urmare, în vederea excluderii interpretărilor, considerăm oportun clarificarea acestor aspecte.

Mai mult, atragem atenția asupra faptului că potrivit articolului 13, lit. f) din *Legea nr. 276 din 16 decembrie 2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural, aprobarea anuală a listei riscurilor, a culturilor de plante și speciilor de animale agricole a căror asigurare se subvenționează din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural ține de atribuțiile Guvernului.*

2. Referitor la articolul 33, în vederea asigurării echității (și nu egalității) în ceea ce privește încurajarea/stimularea participării la mecanismul de asigurare a riscurilor în agricultură atât a producătorilor agricoli mari, cât și mici, considerăm oportun stabilirea

cotelor diferențiate ale subvenției, având în vedere că și sumele asigurate/primele achitate urmează a fi evident diferite. Achitarea subvențiilor pentru primele de asigurare ale unor producători mari ar putea epuiza subit alocațiile prevăzute în acest scop din contul Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, având în vedere faptul că acesta este limitat, ceea ce ar putea conduce la defavorizarea producătorilor agricoli mai mici.

La nota informativă:

Conform anexei nr.1 la Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, în compartimentul „Fundamentarea economico-financiară” se descrie impactul economico-financiar, cu indicarea cheltuielilor (bugetare și nebugetare) necesare pentru implementarea prevederilor noului act normativ și, după caz, a veniturilor generate de noile reglementări.

Reieșind din faptul că nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare, este necesar de specificat faptul că cheltuielile legate de implementarea noilor prevederi vor fi acoperite *din contul și în limita alocațiilor bugetare prevăzute în Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural*, aprobate conform legii bugetare anuale.

**Viceprim-ministru,
Ministru al Finanțelor**

Serghei PUȘCUȚA

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

МИНИСТЕРСТВО ФИНАНСОВ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2005, mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7
www.mf.gov.md, tel.(022) 26-25-23, fax 022-26-25-17

22.11.2019 nr: 11/3-09/1564
La numărul unic 552/MADRM/2019

Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului

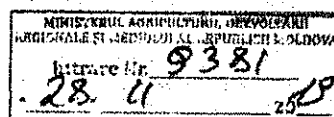
Copie: Cancelaria de Stat

Ministerul Finanțelor a examinat proiectul Hotărârii Guvernului „Privind aprobarea proiectului de lege privind asigurarea subvenționată în agricultură” și, în contextul necesității planificării și repartizării resurselor bugetare disponibile ale statului în strânsă corelare cu prioritățile politice ale Guvernului precum și ținând cont de performanța programelor de cheltuieli publice, considerăm oportun revizuirea și reinițierea procesului de promovare a proiectului menționat.

Viceprim-ministru,
Ministru al Finanțelor

Serghei PUȘCUȚA

Ex.: Victoria Răilean
Tel. (022)26-26-77

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
SIGURANȚA ALIMENTELOR

MD-2009, mun. Chișinău, str. M.Kogălniceanu, 63
Republica Moldova
Tel/fax. (+373 22) 26-46-40, 29-47-30
e-mail: info@ansa.gov.md, www.ansa.gov.md

NATIONAL FOOD SAFETY
AGENCY

MD-2009, str. Mihail Kogălniceanu, 63, Chisinau
Republic of Moldova
Tel/fax. (+373 22) 26-46-40, 29-47-30
e-mail: info@ansa.gov.md, www.ansa.gov.md

Nr. 01-6/2993 din "24" 10.2019

La nr. _____ din " _____ "

Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului

Copie: Cancelaria de Stat

Număr unic –552/MADRM/2019

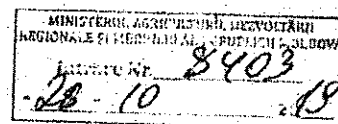
Prin prezenta în rezultatul examinării demersului Dvs. nr. 18-23-6669 din 03.10.2019 privind avizarea proiectului de hotărâre cu *privind aprobarea proiectului de lege privind asigurarea subvenționată în agricultură*, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, în limitele atribuțiilor funcționale, comunică lipsa de obiecții sau propuneri.

Director general adjunct

E. Malai

Ela MALAI

Ex. Doina Lupușor
Tel.0(22) 26-46-75
doina.lupușor@ansa.gov.md

Nr. 05 - 03 - 68 din 31. 10. 2019

La nr. 18-23-6669 din 03. 10. 2019

CANCELARIA DE STAT
A REPUBLICII MOLDOVA

Biroul Național de Statistică a examinat proiectul de hotărîre cu privire la aprobarea proiectului de lege privind asigurarea subvenționată în agricultură și Vă comunică, că reieșind din competența sa funcțională nu are obiecții sau propuneri asupra proiectului dat.

Digitally signed by Valcov Vitalie
Date: 2019.10.31 14:12:23 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Vitalie VALCOV
Director general

E. Orlova
tel. (022) 403 022

**AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
SIGURANȚA ALIMENTELOR**

MD-2009, mun. Chișinău, str. M. Kogălniceanu, 63,
Republica Moldova

Tel/fax. (+373 22) 26-46-40, 29-47-30
e-mail: info@ansa.gov.md, www.ansa.gov.md

**НАЦИОНАЛЬНОЕ АГЕНТСТВО
ПО БЕЗОПАСНОСТИ ПИЩЕВЫХ
ПРОДУКТОВ**

MD-2009, г. Кишинев, ул. М. Когăлничану, 63
Республика Молдова

Тел/факс. (+373 22) 26-46-40, 29-47-30
e-mail: info@ansa.gov.md, www.ansa.gov.md

Nr. 04-6/666 din "09" "03" 2020

La nr. _____ din " " 20 _____

**Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului**

madrm@madrm.gov.md

Numar unic-552/MADRM/2019

Prin prezenta, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, în rezultatul examinării demersului Dvs. nr.04/1-05/933 din 21.02.2020 cu referința la avizarea proiectului de lege, privind asigurarea subvenționată în agricultura, susține integral proiectul nominalizat.

Director general

Vladislav COTICI

Ex. M. Dobrojan

Tel.022.264 673

nr. 06/2-1958

din 18.03.2020

**Ministerul Agriculturii, Dezvoltării
Regionale și Mediului**

Prin prezenta, informăm că Ministerul Economiei și Infrastructurii a examinat, în mod repetat, proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege privind asigurarea subvenționată în agricultură (număr unic 552/MADRM/2019) și, în limita competențelor funcționale, relatează următoarele.

Prin demersul nr.04-7165 din 28.10.2019 ministerul a expus unele obiecții asupra proiectului de lege privind asigurarea subvenționată în agricultură, care nu au fost acceptate de către autori.

Totuși, considerăm că obiecțiile sînt conceptuale și necesită a fi luate în considerare.

Prevederile art.5, alin.(2) stabilesc că „*Condițiile speciale de asigurare în agricultură, precum și modificările acestor condiții, se avizează consecutiv de Comisia Națională a Pieței Financiare, iar apoi de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului*”. Acest aspect nu pot fi admise, deoarece contravin prevederilor actelor normative în vigoare, care reglementează sectorul asigurărilor din Republica Moldova, precum și se suprapun cu atribuțiile Comisiei Naționale a Pieței Financiare de reglementare a participanților profesioniști la piața financiară nebanară, inclusiv a asigurătorilor, care este unica autoritate ce reglementează și autorizează activitatea participanților menționați.

Conform art.8, alin.(3¹) din Legea nr.407/2006 cu privire la asigurări aprobarea condițiilor de asigurare se realizează de către asigurător. De asemenea, potrivit art.24, alin.(3), lit.g) din legea menționată, se atestă că condițiile de asigurare sunt documente obligatorii prezentate de asigurător către Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) pentru obținerea licenței activității de asigurare. Mai mult, conform art.24³ din aceeași lege se prevede că „*Asigurătorul (reasigurătorul) este obligat să notifice autorității de supraveghere toate modificările și/sau completările operate în datele și informația indicată în documentele anexate la declarația pentru eliberarea sau reperfectarea licenței*”. Prin urmare, condițiile de asigurare se aprobă de asigurător și se notifică către CNPF. CNPF nu emite nici un aviz în scopul confirmării condițiilor de asigurare.

Digitally signed by Drăgălin Iuliana
Date: 2020.03.18 16:17:20 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Acest document conține date cu caracter personal, prelucrate în cadrul Registrului de evidență a corespondenței din cadrul Ministerului Economiei și Infrastructurii nr.0000537-005, înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal www.registru.datepersonale.md. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr.133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

De menționat că, avizarea condițiilor de asigurare de către o autoritate administrativă centrală, alta decât CNPF, ar îngreuna exercitarea și se va suprapune cu atribuțiile și împuternicirile CNPF, în condițiile în care eventualul aviz emis de MADRM ar fi unul negativ, ceea ce contravine prevederilor art.4, alin.(5) din Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, care prevede că „În exercitarea atribuțiilor și împuternicirilor sale, stabilite de prezenta lege și de actele legislative specifice fiecărui domeniu supravegheat, Comisia Națională **nu va fi îngreunată de nicio altă autoritate**”.

Asumarea de către MADRM a atribuției de emitere a avizului nu este o funcție a unei autorități publice centrale. Astfel aceste prevederi din proiect nu corespund cadrului normativ de reglementare a regimului general de activitate a administrației publice centrale de specialitate. În conformitate cu art.9, alin.(1) din Legea nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate „*ministerele sunt organe centrale de specialitate ale statului care asigură realizarea politicii guvernamentale în domeniile de activitate care le sînt încredințate*”.

Astfel, în scopul asigurării conformării de către asigurători prevederilor preconizate, considerăm oportună conlucrarea MADRM cu CNPF în vederea asigurării respectării de către asigurători a cadrului normativ cu privire la asigurarea subvenționată în agricultură, precum și eliminării obligativității pentru asiguratori de a obține avizul MADRM.

Prevederile art. 33 din proiect stabilesc, că „*subvenționarea unei părți a primei de asigurare, în baza contractelor de asigurare a riscurilor de producție în agricultură, se efectuează conform condițiilor stabilite de prezenta lege și actelor normative adoptate în baza acesteia* (alin. (2)). *Fără a se limita la riscurile și bunurile agricole prevăzute de prezenta lege, Ministerul aprobă lista riscurilor și a bunurilor agricole pentru a căror asigurare se subvenționează primele de asigurare*” (alin. (3)), norme care contravin principiului de previzibilitate a normelor juridice, prevăzut de art.3, alin.(1), lit.d) din Legea nr.100/2017 din Legea cu privire la actele normative. Considerăm că, condițiile de subvenționare a unei părți a primei de asigurare necesită a fi stabilite exhaustiv în proiect, fără a admite reglementarea acestui subiect într-un act normativ subordonat legii. Astfel, va fi exclus riscul de extindere a prevederilor legale sau de restricționare a acestora, fapt ce nu poate fi admis. Din considerentele expuse, nu pot fi acceptate nici prevederile alin. (3). Prin urmare, lista riscurilor și a bunurilor agricole pentru a căror asigurare se subvenționează primele de asigurare trebuie să se regăsească în proiect.

Secretar de stat

(semnat electronic)

Iuliana DRĂGĂLIN

MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

str. 31 August 1989, nr. 82
MD- 2012, mun. Chișinău,
tel.: 0 22 23 47 95, fax: 0 22 23 47 97
www.justice.gov.md

08.11.2019 nr. 04/11035

La nr. 18-23-6669 din 04.10.2019

Ministerului Agriculturii, Dezvoltării
Regionale și Mediului,
copie: Cancelaria de Stat

Urmare examinării proiectului de lege privind asigurarea subvenționată în agricultură (**număr unic 552/MADRM/2019**), expunem următoarele.

La proiectul hotărârii:

Din partea dispozitivă se va exclude cuvântul „pentru” ca fiind de prisos.

Lista contrasemnatarilor urmează a fi revizuită ținându-se cont de prevederile art. 102 alin. (4) din *Constituția Republica Moldova* și art. 36 alin. (2) din *Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern*, potrivit cărora hotărârea adoptată de Guvern se semnează de Prim-ministru și se contrasemnează de **miniștrii** care au obligația punerii acesteia în aplicare și/sau care sunt responsabili de domeniile de activitate care intră parțial sau integral în obiectul de reglementare al actului contrasemnat.

Astfel, referința la Ministerul agriculturii, dezvoltării regionale și mediului se va substitui cu referința la Ministrul agriculturii, dezvoltării regionale și mediului.

La proiectul legii:

Clauza de adoptare a proiectului legii trebuie să cuprindă și categoria legii (constituțională, organică sau ordinară) în conformitate cu art. 8 și 44 din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*.

La art. 2:

Recomandăm reformularea alin. (1) prin stabilirea că situațiilor nereglementate de prezenta lege li se aplică prevederile Codului civil nr. 1107/2002 și ale Legii nr. 407/2006 cu privire la asigurări.

Vis-à-vis de alin. (2), menționăm că, posibilitatea reglementării unor raporturi juridice prin acte normative subordonate legii este clară tacit, din care cauză propunem excluderea acestui alineat.

La art. 3, se va ține cont că, potrivit art. 46 alin. (7) din *Legea nr. 100/2017* în actele normative se admite definirea noțiunilor sau termenilor care nu sunt consacrați sau pot avea înțelesuri diferite. Remarcăm că termenii *risc asigurat* și *sumă asigurată* sunt deja definiți în *Legea nr. 407/2006 cu privire la asigurări*. În conformitate cu cerința de respectare a unității terminologice, potrivit căreia în limbajul normativ aceleași noțiuni se by Supraînălțescanuma. În conformitate cu aceiași termeni, noțiunile date, odată

Notia in se by Supraînălțescanuma
Date: 2019.11.11 15:15:53 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

consacrate, sunt obligatorii pentru actele normative din aceeași materie. La fel, dat fiind faptul că actul normativ nu este un dicționar juridic sau un manual, iar noțiunile nu trebuie să fie definite doar pentru a explica care este sensul acestora, opinăm inutilitatea definirii termenului *subvenționare a primei de asigurare*.

La art. 5:

La alin. (3) lit. c), întru respectarea principiului unității terminologice, cuvintele *nivelul cuprinderii cu asigurare* se vor substitui cu cuvintele *gradul de cuprindere în asigurare*.

Alin. (4) și (5), necesită a fi corelat cu alin. (2) din același articol, ce prevede că condițiile speciale de asigurare a riscurilor de producție în agricultură, precum și modificările acestor condiții se avizează de Comisia Națională a Pieței Financiare și Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului. Prin urmare, în norma dată se va face referință la avizul comun al acestor instituții.

La alin. (5), întru atingerea scopului propus prin nota informativă, considerăm oportun de a completa norma dată cu datele statistice cu privire la despăgubirile de asigurare asupra cărora a fost luată decizia de refuz în achitarea acestora. Menționăm în acest sens, că datele cu privire la refuzurile în achitarea despăgubirilor de asigurare vor fi necesare pentru stabilirea posibilității de motivare a agricultorilor de a-și proteja interesele patrimoniale împotriva riscurilor specifice activităților agricole prin contractarea asigurărilor subvenționate în agricultură. Concomitent, norma se va formula mai laconic prin includerea trimiterii la subiecții asigurării prevăzuți la alin. (4).

Adițional, atragem atenția că norma de la alin. (5) nu este suficient de clară în privința subiectului care va aproba modelul formularului în baza cărora se vor prezenta date statistice cu privire la asigurarea în agricultură și despăgubirile achitate. Astfel, atragem atenția că, potrivit art. 16 alin. (2) din *Legea nr. 100/2017* actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome sunt emise sau aprobate numai în temeiul și pentru executarea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului. Actele normative respective se limitează strict la cadrul stabilit de actele normative de nivel superior pentru executarea cărora se emit sau se aprobă și nu pot contraveni prevederilor actelor respective. În clauza de adoptare a actelor normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome se indică expres actul normativ superior în temeiul căruia acestea sunt emise sau aprobate.

Prin urmare, în cazul în care intenția a fost ca Comisia Națională a Pieței Financiare să aprobe modelul formularului, se va prevedea expres competența Comisiei în acest sens.

La art. 6 alin. (1) relevăm că denumirea elementului de structură al actului normativ și al grupării acestora (în speță, denumirea secțiunii 1 din cap. II) nu are caracter normativ. Astfel, se va preciza reglementarea de la alin. (1), prin indicarea

tipului de asigurare. Observația dată este valabilă pentru toate cazurile similare din proiect.

La art. 8 alin. (7), remarcăm că prevederile, deși sunt în avantajul producătorului agricol, nu respectă cerințele de claritate și previzibilitate a legii, ori prin formularea *pot conveni* nu se obligă asiguratorul de a accepta propunerile asiguratului parte la contractul de asigurare, în acest sens, asiguratorul va putea refuza propunerea asiguratului-producător agricol, chiar dacă acesta a adus probele necesare confirmând posibila creștere a cantității recoltei peste media prognozată sau a prețului peste cel anticipat.

La art. 13 propunem să se revadă lista riscurilor asigurate pornind de la faptul că, plantațiile multianuale includ nu doar pomi fructiferi. Astfel, se consideră oportună includerea în lista dată inclusiv a secetei excesive și a înghețurilor timpurii de toamnă și târzii de primăvară, care la fel pot distruge total sau parțial plantația.

La art. 18 alin. (2) lit. e) cuvântul *extenuate* nu respectă condiția de claritate a legii. Astfel, recomandăm completarea notei informative cu argumentările necesare sau înlocuirea cuvântului dat cu altul care nu ar duce la interpretări eronate.

La art. 19 alin. (2), prevederile în redacția propusă duc la posibilitatea dublei interpretări. Astfel, putem interpreta că doar investigațiile de laborator, *necesare pentru tratarea animalelor* vor constitui risc asigurat, pe de altă parte putem interpreta că și măsurile de vaccinare și alte măsuri enumerate în cazul când sunt *necesare pentru tratarea animalelor* vor constitui la fel risc asigurat. În acest sens, întru respectarea condițiilor de claritate și previzibilitate a legii, atenționăm asupra necesității formulării clare a alineatului. Menționăm importanța acestor prevederi, deoarece prin acestea sunt reglementate excluderile de la cazurile asigurate, situație când asiguratul nu primește despăgubire de asigurare, ori interpretarea incorectă ar contraveni scopului proiectului propus.

La art. 21 alin. (2) lit. b), formularea *în privința sănătății cărora apar suspiciuni rezonabile* este prea generală. Mai mult, în nota informativă nu a fost dată argumentarea necesară cum se va stabili o suspiciune ca fiind rezonabilă sau nu. Întrucât, conform art. 71 alin. (4) din *Legea nr. 100/2017*, la interpretarea actului normativ se ține cont de nota informativă care a însoțit proiectul actului normativ respectiv, urmează a fi completată nota informativă în acest sens.

La art. 29 alin. (2) nu respectată condițiile de claritate și previzibilitate a legii, astfel asiguratul nu este protejat de verificările excesive din partea asiguratorului, mai mult, nu este specificat concret termenul sau anumite perioade în cadrul cărora asiguratul va fi obligat să înlăture încălcările sau să se conformeze condițiilor impuse. Prin urmare, se va concretiza norma în cauză.

La Art. 30 alin. (3) și (4), se vor exclude, deoarece contravin scopului unui contract de asigurare.

La art. 31 alin. (1), atenționăm că acesta dublează prevederile art. 7 al *Legii nr. 407/2006 cu privire la asigurări*, din care cauză considerăm oportună excluderea acestuia.

La art. 32:

Se va exclude propoziția a doua din alin. (3), ce prevede că „prima tranșă va constitui ce puțin 50% din prima de asigurare pe care o plătește asiguratul sau beneficiarul asigurării”, deoarece contravine principiului libertății contractuale. Considerăm conceptual inacceptabil de a exclude posibilitatea negocierii de către părțile contractului a unor tranșe mai mici care vor fi achitate treptat conform graficului stabilit între părți.

Alin. (6), ce stipulează „Dacă asiguratul sau, după caz, beneficiarul asigurării, nu achită tranșele ulterioare ale primei de asigurare în termenul stabilit, contractul rămîne în vigoare, iar despăgubirea de asigurare se acordă proporțional cu rata plătită a primei de asigurare”, derogă de la art. 1848 din *Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002*. Considerăm că în versiunea propusă este afectată securitatea raporturilor juridice privind asigurarea subvenționată în agricultură. Opinem că aceste prevederi sunt mai mult în defavoarea asiguratului agricultor, decît în favoarea sa.

Alin. (8) ce prevede că „În caz de întârziere a achitării părții subvenționate din prima de asigurare, părțile contractului de asigurare pot stabili, printr-un acord scris, ca asiguratul sau beneficiarul asigurării să achite partea subvenționată neachitată de către stat, cu restituirea acestei sume de către asigurator în termen de 10 zile calendaristice de la data încasării părții subvenționate din prima de asigurare. În cazul încasării parțiale a subvențiilor, asiguratorul îi restituie asiguratului sau beneficiarului asigurării doar partea încasată de la stat”, se va reanaliza deoarece contravine conceptului acestui proiect prin care se propune subvenționarea primelor de asigurare în agricultură, în măsura în care primele contractelor de asigurare sunt prea mari și asiguratul agricultor nu are posibilitate financiară de a le achita. Totodată, atragem atenția asupra inutilității cuvîntului „calendaristice”, aceasta fiind regula generală de calculare a termenului. Conform uzanțelor normative, în cazul în care nu se specifică că zilele sunt lucrătoare, se aplică regula generală (obiecție valabilă și pentru restul referințelor la zilele calendaristice din proiect).

La art. 37 alin. (4) cuvintele „după caz” sunt lipsite de precizie, nefiind clar în ce cazuri va fi nevoie de inclus în componența comisiei de investigare a cazului asigurat reprezentantul Agenției Naționale pentru Siguranței Alimentelor și/sau reprezentantul Inspectoratului General pentru Situații de Urgență.

La art. 37 alin. (5) norma necesită a fi revizuită din punct de vedere redacțional, deoarece este expusă defectuos.

La art. 39 alin. (6) se propune a stabili dobînda de întârziere de 0,1% din suma indemnizației sau despăgubirii, pentru fiecare zi de întârziere. Relevăm că art. 6 alin. (6) al *Legii nr. 407/2006* stabilește că penalitatea în caz de întârziere constituie 0,1% din suma indemnizației sau despăgubirii, pentru fiecare zi de întârziere. Astfel, din redacția propusă rezultă că asiguratorul va datora penalitate conform art. 6 alin. (6) al *Legii nr. 407/2006* și dobînzi de întârziere conform art. 39 alin. (6) al proiectului de lege în cauză. În acest sens, nu se consideră judicios a percepe dobînda de întârziere concomitent cu penalitatea pentru întârziere pentru neexecutarea aceleiași obligații. A

se vedea și art. 16 alin. (1) lit. h) din *Codul civil* care stabilește că, apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin încasarea dobânzii de întârziere sau, după caz, a penalității.

Art. 39 alin. (7) ce prevede „Dacă asiguratul sau beneficiarul asigurării a obținut de la stat sau terțe persoane o plată cu caracter echivalent despăgubirii de asigurare, atunci asiguratorul micșorează și, după caz, pretinde din suma despăgubirii de asigurare achitată mărimea ce depășește 100% din prejudiciu.” se va exclude din proiect, or scopul proiectului de lege este de a înlocui ajutoarele de stat în urma calamităților naturale cu despăgubirile de asigurare acordate de asigurători. În ipoteza în care asiguratul sau beneficiarul unui contract de asigurare subvenționat în agricultură ar primi în urma survenirii unei calamități și despăgubire de asigurare și ajutor de la stat este judicios a stabili că statul poate cere suma ajutorului acordat, dar nu compania de asigurare. În acest sens, va exista posibilitatea ca sumele acordate sub forma de ajutor din partea statului să fie direcționate către alți agricultori care nu au contract de asigurare subvenționată în agricultură și nu au primit despăgubire de asigurare. Concomitent, normele privind obținerea de către asigurat sau beneficiarul asigurării a unei plăți cu caracter echivalent despăgubirii de asigurare de la terțe persoane nu țin de obiectul de reglementare al acestui proiect și se vor exclude. Mai mult, acestea sunt excesive și dezavantajoase pentru asigurații agricultori.

La Capitolul VI atragem atenția că, capitolul reprezintă un element de structură complex al actului normativ și nu poate fi constituit dintr-un singur articol.

La art. 40 alin. (1) textul „la 6 luni de la data publicării” se va substitui cu textul „la expirarea a 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.

În paralel, expunem necesitatea consultării proiectului și cu asociațiile de profil ale producătorilor agricoli.

Ministru

Olesea STAMATE

nr. 04-7165
din 28.10.2019

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului
Copie: Cancelaria de Stat

Urmare demersului nr. 18-23-6669 din 3 octombrie 2019, Ministerul Economiei și Infrastructurii a examinat proiectul de Hotărâre privind aprobarea proiectului de lege privind asigurarea subvenționată în agricultură (**număr unic 552/MADRM/2019**) și, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.

La art.2 alin.(1) la Legea cu privire la asigurări, urmează a fi indicat expres numărul de ordine al acesteia și anul emiterii, după cum urmează *“Legea nr.407/2006 cu privire la asigurări”*. Obiecție valabilă și pentru Codul Civil.

Prevederile art.5 stabilesc obligativitatea pentru asiguratorii de a obține avizul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului a condițiilor speciale de asigurare. Astfel de prevederi pot fi calificate ca reglementare a activității de întreprinzător și este necesar de a argumenta în Analiza Impactului de Reglementare cerințele respective. Totodată, avizul menționat poate fi calificat ca act permisiv și trebuie să se regăsească în Nomenclatorul actelor permissive (Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător), condițiile și procedura de eliberare a acestuia fiind reglementate de lege.

Prevederile art. 33 alin. (2) stabilesc, că *“subvenționarea unei părți a primei de asigurare, în baza contractelor de asigurare a riscurilor de producție în agricultură, se efectuează conform condițiilor stabilite de prezenta lege și actelor normative adoptate în baza acesteia”*, iar alin. (3) *“fără a se limita la riscurile și bunurile agricole prevăzute de prezenta lege, Ministerul aprobă lista riscurilor și a bunurilor agricole pentru a căror asigurare se subvenționează primele de asigure”*. Considerăm că, condițiile de subvenționare a unei părți a primei de asigurare necesită a fi stabilite exhaustiv în proiectul respectiv, fără a admite reglementarea acestui subiect în un act normativ subordonat legii. Astfel, va fi exclus riscul de extindere a prevederilor legale sau de restricționare a acestora, fapt ce nu poate fi admis. Din considerentele expuse, nu pot fi acceptate nici prevederile alin. (3). Prin urmare, Lista riscurilor și a bunurilor agricole pentru a căror asigurare se subvenționează primele de asigure trebuie să se regăsească în proiectul respectiv.

Secretar de stat

Ionela COSTACHI

Digitally signed by Ionela Costachi
Date: 2019.10.28 13:44:35
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

REPUBLICA MOLDOVA
COMISIA NAȚIONALĂ a PIEȚEI FINANCIARE

Nr. 04-2918 din 25.10.2019
La nr. 18-23-6669 din 03.10.2019
(remis de Cancelaria de Stat a R.Moldova)

Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului
madrm@madrm.gov.md

Digitally signed by Chișan Valeriu
Date: 2019.10.25 16:14:18 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Copie: Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

*Re: proiectul de lege privind asigurarea subvenționată în agricultură
(număr unic 552/MADRM/2019)*

Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) – *autoritate publică cu competențe de reglementare/supraveghere a pieței financiare nebancale, inclusiv a pieței de asigurări* – a examinat proiectul de lege privind asigurarea subvenționată în agricultură și, potrivit competențelor conferite de legea cadru (nr.192/1998), comunică următoarele.

Se menționează că conform art.6 alin.(1) din Legea nr.133/2018 privind modernizarea Codului civil și modificarea unor acte legislative, capitolul XXVI (Asigurarea) din titlul III, intră în vigoare la 1 ianuarie 2020.

Se propune completarea art.3 al proiectului legii cu următoarele noțiuni: *an agricol, bunuri agricole, franșiză, organisme dăunătoare, platforma MAccess*, care sunt utilizate pe parcursul textului, nefiind definite (ca de exemplu: *an agricol* – perioadă de timp cuprinsă între începutul muncilor agricole și strângerea definitivă a recoltei).

Totodată, noțiunile definite în art.3 (*risc asigurat, sumă asigurată, franciză*) urmează a fi corelate cu prevederile art.1829 alin.(1) din Codul Civil și art.1 din Legea nr.407/2006 cu privire la asigurări.

Întru sporirea gradului de cuprindere a asigurărilor în agricultură, se propune completarea art.4 cu un alineat nou prin care se va institui obligația asiguratului de a încheia contracte de asigurare pentru toate suprafețele cultivate cu același tip de cultură de la nivelul exploatației.

La art.5 alin.(2) din proiect se va preciza consecvența procedurilor de avizare a condițiilor de asigurare, întrucât în redacția actuală a normei nu se delimitează ordinea avizării: simultan la ambele autorități sau inițial la CNPF și ulterior la Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Suplimentar, art.5 alin.(3) din proiect se va corela cu prevederile art.1837 din Codul Civil și cu prevederile Regulamentului privind cerințele față de conținutul condițiilor de asigurare pentru clasele de asigurare benevolă (Hotărârea CNPF

de producție în agricultură”, fiind utilizate cuvintele „*asigurare în agricultură*”, astfel cum prevede art.2 alin.(1) din proiect.

Totodată, sugerăm substituirea cuvintelor „*atacul organismelor dăunătoare*” cu cuvintele „*infestările cu organisme dăunătoare*”, în conformitate cu terminologia specifică sectorului agricol.

Potrivit uzanțelor normative din art.55 alin (5) din Legea nr.100/2017, în cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în alt act normativ, pentru evitarea reproducerii normelor complementare, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, indicându-se denumirea, numărul și anul adoptării, aprobării sau emiterii actului citat. În acest sens, pe parcursul proiectului, urmează a fi indicat numărul și anul adoptării a actelor normative la care se face referință (de exemplu în art.5 alin.(1) – *Legea nr.407/2006 cu privire la asigurări*).

Concluzionând cele expuse, considerăm că proiectul de lege necesită a fi revizuit prin prisma obiecțiilor invocate.

Cu respect,

**Valeriu CHIȚAN,
PREȘEDINTE**